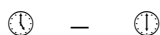

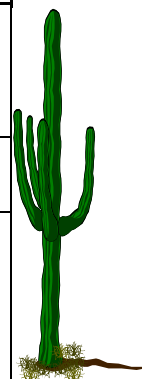
Spolek pěstitelů kaktusů a sukulentů v Praze – zal. 1922**Věstník****č. 221**

15. 2. 2016

1. Přednášky:

Konají se ve Velké geologické posluchárně UK, Albertov 6, Praha 2
Každý 3. čtvrtek v měsíci, začátek v 18.00 hod., sál otevřen od 17.30 hod.

Termínový kalendář na rok 2016					
	výbor	knihovna		přednáška	téma – autor
Únor	2.2.	2.2.	18.2.	18.2.	J. Hadrava - Echinocereusy a další "doprovodné" kaktusy jihozápadu USA
Březen	1.3.	1.3.	17.3.	17.3.	J. Kolařík (Astrophytum Brno) - Peru
Duben	Symposium 2.4. 2016				1. Miroslav Halfar – Rod Discocactus 2. Milan Zachar (SK) - 25 let cest po Mexiku a poslední cesty 3. Eduard Chvosta – Porovnání flory Ománu a Kanárských ostrovů 4. Rudolf Slaba – Severní oblasti Argentiny 5. Petr Pavelka – Madagaskar
	5.4.	5.4.	21.4.	21.4.	J. Gratias – Rod Dorstenia
Květen	3.5.	3.5.	19.5.	19.5.	J. Bohata – Argentina poprvé
	Zájezd 7.5. 2016				Viz níže ve Věstníku
Červen	Výstava 28.5. – 12.6. 2016				

2.1 Volby 2016

Výbor na své schůzi 3. listopadu 2015 projednal kandidátku na další čtyřleté volební období. Všichni současní členové výboru souhlasí s pokračováním.

Kandidátka tedy je: Berka, Běťák, Halbich, Heřtus, Chadraba, Kašpar, Pavelka, Rácová, Roubíček, Sochor, Šedivý, Šnajperková, Vaněk, Vařečka, Veverka, Zlesák.

Výzva pro všechny, kdo by chtěli pomáhat nebo se zúčastnit práce ve výboru: Ozvěte se – dejte vědět.

Volební schůze bude rozdělena nadvkrát: březen - zpráva o činnosti; duben - revizní zpráva + volba výboru

Na schůzi dne 21.1. 2016 byla zvolena volební komise: JUDr. M. Veverka, M. Šnajperková, J. Bohata

– IB –

2.2 Výroční zpráva SPKS za rok 2015 – část organizační

Výbor Spolku pracoval v nezměněném složení, tak jak byl zvolen v roce 2012.

Výbor se schází pravidelně 1. úterý v měsíci v knihovně.

Počet členů spolku – postupně sestupná tendence, závisí na postupném stárnutí spolkové populace. Postupný úbytek je pozvolný, ale trvalý. Trvalým trendem je stárnutí členské základny.

Rok 2015 proběhl v mezích, které jsme si vytyčili a jsme je schopni ovlivňovat. Schéma činnosti, jak je z následujících řádků vidět, je postaveno na osvědčených „stavebních kamenech“:

Pravidelné měsíční přednášky – vyjma prázdnin a měsíce června.

Symposium – většinou 4 až 5 přednášek, pokud je to možné, tak vždy nějaký přednášející ze zahraničí, účast cca 200 platících. Symposium roku 2015 je považováno za velmi zdařilé.

Výstavy – ve spolupráci s BZ UK, 2 výstavy.

Zájezdy – v květnu vždy 8. května. V roce 2015 dvoudenní – Brno a jižní Morava.

Knihovna – pravidelně 2krát měsíčně. Mimo půjčování knih na místě možnost zapůjčení i poštou. Je využívána služba kopírování DVD.

Činnosti, kterými SPKS ovlivňuje i dění mimo spolek:

Celostátní výbor – v současné době máme zastoupení 3 členů, I. Běťák je tajemníkem Společnosti, P. Pavelka, L. Berka jsou členy

Redakční a vydavatelská rada – 6 členů: I. Běťák je předseda redakční a vydavatelské rady, P. Pavelka – vedoucí redaktor, Jiří Štembera – grafický redaktor + příprava tisku, V. Šedivý, Z. Janeba a L. Berka členové.

Distribuce tisku – I. Běťák.

Atlas kaktusů - L. Berka vedoucí redakčního kruhu.

Ostatní aktivity:

- Spolupracujeme s Botanickou zahradou UK při pořádání výstav a pravidelných přednášek (děkujeme za přízeň panu řediteli Pavlatovi)
- • 4krát ročně Věstník, který dostává každý člen Spolku a předsedové ostatních kaktusářských organizací v Česku a na Slovensku
- Provozujeme www stránku, kterou provozuje B. Sochor – web je stále hodnocen jako jeden z nejlepších v ČR
- Provozujeme facebook, zabezpečuje J. Vařečka
- Zaznamenáváme všechny přednášky na video, videa jsou k půjčování (kopírování) v knihovně
- Pravidelně doplňujeme knihovnu o nové knihy a časopisy z tuzemska i ciziny
- Časopisy jsou pravidelně nechávány svázat

Dále je třeba konstatovat, že celou řadu spolkových aktivit si Spolek může dovolit jen proto, že výstavy jsou úspěšné a velké množství členů přispívá více, než musí, za to jim výbor moc a moc děkuje. Ze zisku zajišťujeme následující akce:

- Provoz knihovny a nové nákupy
- Pronájem přednáškového sálu pro pravidelné měsíční přednášky
- Zajištění sympozia (sál + přednášející)
- Dotování zájezdů

Co se nadále stále nedaří:

- Zvýšit aktivitu našich členů
- Zastavit pokles členů a stárnutí Spolku

L. Berka

2.3 Knihovna SPKS je Vám k dispozici!

Rád bych členům Spolku zdůraznil, všem je k dispozici spolková knihovna. Věnujeme část spolkového rozpočtu na neustálé doplňování knihovny.

Těšíme se na shledání s Vámi v pravidelných dnech – každé první úterý v měsíci od 16 do 17 hod (v tento den následuje výborová schůze) a 3. čtvrtek v měsíci, od 16.30 do 17.30 hod (následuje přednáška).

Knihy půjčujeme i korespondenčně, DVD Vám okopírujeme a po zaplacení poplatku je Vaše na věky.

L. Berka

3. CO BYLO

3.1 Přednáška 19.11.2015 – Eduard Chvosta: Sukulentní společenstva z pohoří Dhofar na jihu Ománu

Po čase nás navštívil kustod kaktusových sbírek BZ Troja, aby nás provedl kouskem Ománu. Velká část vegetace je sukulentní. Postupovali jsme od moře nahoru (2000 m n. m.), kde vegetace končí a dál je jen poušť. Viděli jsme obě zde rostoucí aloe, jedna z nich po poranění roní červenou masu (gel), která se používá k získávání červeného barviva. Omán je také velkým dodavatelem kadidlové pryskyřice, která se získává ze stromů kadidlovníků. Roste tu řada stapelií, kaudexních sukulentů, dracén, fíkusů, adeníí a dalších sukulentů. Omán je poměrně bohatý stát, silnice jsou dobré a nová výstavba budov, farem a mešit je zajímavá. Arabské moře je příjemné na koupání. Př. Chvosta nabídl nádherné obrázky přírody, často dělené na celkový pohled a detail květů. Slovní doprovod byl odborně fundovaný, jednoznačný, stručný, přitom obsažný. Nikdo z nás posluchačů v Ománu nebyl a ani v nejbližší době zřejmě nebude, a tak jsme byli přednáškou a zajímavými informacemi nadšeni. Edo, díky.

– IB –

3.2 Tradiční vánoční setkání 17.12. 2015

Po zahájení schůze následoval tradiční vánoční kvíz, tentokrát byla snaha tvůrce (L. Berka) zaměřena na jednotlivé spolkové akce - přednášky během uplynulého roku 2015, včetně Symposia. Každá z akcí byla nosným tématem pro jednu otázku kvízu. Vzhledem k tomu, že se letos nezúčastnil pan J. Bohata, otázka obsazení stupňů vítězů byla nejasná. Ač se tvůrce snažil o to, aby byl kvíz snadnější než v letech minulých, zdá se, že laťka je stále vysoko nasazená.

Letošním vítězem se stal pan Pavel Tůma, na pomyslném druhém stupínku stanuli pánové Jaroslav Hušner a Kamil Procházka a na třetím pan Jan Hyan. Gratulujeme!

Po kvízu následoval volný program z příspěvků členů, do programu přispěli pánové:

- B. Sochor – zájezd 2015
- J. Hušner – rostliny z mého skleníku: Aloe, Pelargonium, Argyroderma a další mesemb.
- J. Hadrava – Jižní Afrika – Namaqua National Park
- K. Halbich – několik momentů z výstavy v botanické zahradě; holandské množírny kaktusů a sukulentů
- J. Potměšil – potěšil obrázkem ze schůze ortodoxních kaktusářů (zasedání na *Carnegia gigantea*)

Výbor děkuje dárcům tomboly.

L. Berka

3.3 Přednáška 21. 1. 2016 – Petr Trafina: Klenoty a miniaturní mexické plání a hor

Přednášející na úvod představil šest účastníků výpravy. Dále na mapě ukázal trasu jejich cesty, která vedla z hlavního města Mexika na severozápad až do Duranga. Potom se stočili na východ směrem na Monclovu, odkud se pak začali vracet zpět na jih. Do Mexika se tentokrát vydali netradičně s mexickou leteckou společností přes Paříž, což nebylo bez komplikací. Každá cesta začíná ihned po přiletu nákupem všech potřebných věcí do terénu, hlavně vody. Už jenom vymotat se z hlavního města ven je kumšt. Cestou do Aquascalientes viděli např. *Mammillaria herrerae* var. *albiflora*, *perezdelarosae*, *bombycina*, koryfanty, echinofosulocactusy, bursery a spoustu jiných zajímavých rostlin. V San Capistranu rostoucí *Echinocactus grusonii*. Jedním z cílů cesty bylo pokusit se někde v okolí nalézt „červené grusony“. Přes velice nepříznivé počasí, v dešti a v těžce dostupném terénu, ale dost daleko od známého naleziště, se nakonec rostliny našly, ale v žádném případě nebyly červené. Celou tuto expedici provázelo atypické počasí: ranní teploty okolo nuly nebyly vzácností. Teplé oblečení po celý den, stejně jako občasná přespání v hotelu v suchu přišlo všem účastníkům velice vhod. Autor nám dále ukázal spoustu nádherných rostlin např. v borovém lese rostoucí *Mamillopsis senilis*, gymnokaktusy a další miniaturní: *Mam. saboe*, *theresae*, *Escobaria abdita*, epitelanty, echinomastusy, astrophyta, ariokarpusy, telokaktusy a poustu dalších. Cestou se několikrát potkali s

výpravou Karla Pavlíčka, která jela po přibližně stejné trase. Nevěnovali se jenom rostlinám. Navštívili termální koupaliště a krápníkové jeskyně. V oblasti mezi Rayones a Galeanou rostou *Aztekium ritteri*, *hintonii* a *Geohintonia mexicana*. Přítel Trafina je výborný vypravěč. Čas rychle utíkal a muselo se končit. Zbytek jejich cesty včetně pokusu dostat se na naleziště nového *Aztekium valdezii* snad uvidíme někdy příště. Určitě to bude stát zato stejně jako tato první část přednášky.

-VCh-

4. CO BUDE

4.1 Tradiční pražské sympozium 2016 – již 30. Ročník: 2.4.2016

Termín: 2.4.2016 (vzhledem k velikonočním svátkům je symposium posunuto na první sobotu v dubnu)

Místo: Velký sál Obvodního úřadu Praha 8 Libeň (kapacita 240 osob) - na stejném místě jako loni. Zenklova 43/8 – výstup z metra trasy B stanice Palmovka. Zenklova ulice vede přímo od metra. Pěšky to je asi 5-7 minut, nebo jedna stanice tramvají. Před budovou a v okolí je možnost parkovat.

Čas: od 9,00 do 17,00 (otevřeno od 8.00)

Vstupné: 100,-Kč (placeno na místě)

Program: viz úvodní strana Věstníku

V prodeji budou i přebytky starších časopisů a také kaktusy a sukulenty.

4.2 Zájezd 2016: 7.5.2016

Odjezd 7:00 Praha 5, Ženské domovy (jako tradičně), letos pojedeme na jih. Nejprve se podíváme na netřesky a jim podobné (Zvotoky). Máme ještě několik sbírek v jednaní, ale ta závěrečná ta je domluvená: Rudolf Slaba, Tálín. Zcela jistě to bude úžasné zakončení.

Přihlášky pošlete na jiri.varecka@seznam.cz = jméno + datum narození (pro pojištění) + číslo mobilního telefonu.

Cena 400,-Kč, platba na účet SPKS (v.s. = číslo mobilu), nebo na schůzi.

Nejprve je nutno se přihlásit, až potvrdím, potom následuje platba - bohužel se již stalo, že byla platba uhrazena bez přihlášky a autobus není nafukovací.

Těším se po roce na setkání. Jirka Vařečka.

4.3 49. Výstava Kaktusy 2016: 28.5. – 12.6. 2016

Návrh expozic 49. výstavy KAKTUSY 2016:

- Exotické sukulenty P. Pavelka 7 m²
- Sukulenty v miskách K. Halbich 3 m²
- Kaktusy kvetou T. Procházka BZ 2 m²
- Průřez sbírkou J. Bohata 3 m²
- Rod *Stenocactus* J. Fejfar 1 m²
- Zažité omyly v názvech T. Procházka BZ 1 m²
- Živé kameny J. Hušner 1 m²
- Fota neznámých autorů J.Kučera, K.Halbich
- Fota z archivu př. M. Vodička
- Krása na větvi J. Vaněk
- Soutěže garant V. Kašpar:
 - Můj nejhezčí sukulent
 - Můj nejhezčí kaktus
 - Půl metru z mé sbírky

Dne 11.6.2016 proběhne ve sklenících BZ Muzejní noc.

Výstava bude otevřena denně od 10.00 do 18.00 hod, vyjma závěrečné neděle, kdy se bude zavírat již v 16 hod.

Přihlášky do prodeje rostlin na jarní výstavě K+S - 28.5.-12.6.2016 posílejte do 30.4.2016. Přihlášky pouze písemně (pro řádnou registraci prodávajících). A to na e-mail : karel.halbich@volny.cz, nebo na adresu: Karel Halbich, K lukám 649, 14200 Praha 4.

Přihlásit se také můžete na členských schůzích či sympoziu. Na přihláškách nezapomeňte uvést svoje prodejní číslo. Novým prodejcem bude prodejní číslo přiděleno při odeslání podmínek prodeje. Podmínky budu rozesílat v průběhu prvního týdne v květnu. Halbich

4.4 Druhé setkání přátel sukulentů, pořádané středočeskými sukulentáři **27. 8. 2016, ve skochovické hasičárně**

Je nám nesmírnou ctí, že naše akce byla v těžké konkurenci vybrána k oslavě 30. výročí založení SPS. Takže si můžete onu poslední prázdninovou sobotu zapsat do diáře jako svátek. Od 8 h do pozdního odpoledne vás čeká bohatý program s mnoha překvapeními a věcmi očekávanými. Je to hodně nabitě, protože jsme si řekli, že to vydařené v 1. ročníku zachováme a to nevydařené vypustíme.

Předběžný program, který se ještě může přeskupit: prodej rostlin, slovo zasvěceného, překvapení, přednáška, kávička, překvapení, přednáška, oběd, prodej rostlin, vyhlášení nejkrásnější rostliny v sále, přednáška, tombola a překvapení.

O akci je velký zájem i ze strany přednášejících. K dnešnímu dni máme 9 zájemců. I těch 9 je dost, tak jsme se rozhodli, že 6 sloučíme dohromady.

Upřesnění budou následovat.

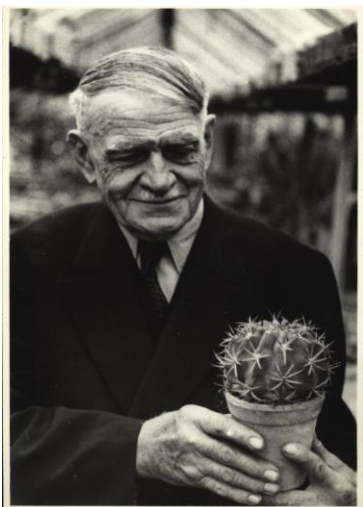
Ota M.

5. Z HISTORIE SPOLKU XXXVII. – Osobnosti

Ludvík Kozelský (31. 3. 1877 – 24. 12. 1965)

je prototypem reprezentanta českého kaktusářství po neuvěřitelných čtyřicet let.

Úplné počátky jeho kaktusářství nejsou autorovi těchto řádků známy, prokázanou skutečností však je, že nemohl chybět při zrodu pražského Spolku v roce 1922 ani v prvním jeho výboru. V této době, když mu bylo přes čtyřicet let, se odhodlal k riskantnímu kroku obchodního pěstování kaktusů (vlastní profesí byl cukrářem a dlouhá léta pracoval jako odborník na výrobu cukrovinek doma i v zahraničí). Schéma vývoje této jeho druhé profese se dá vyjádřit jednoduše – od importů (na první spolkové výstavě v roce 1923 zastupoval známou firmu De Laet z Belgie – „*podnikavý náš člen pan Kozelský měl čilý odbyt kaktusů v cenách přiměřených ... uspořádání celé exposice, jakož i rostliny, byly vzorné, takže vskutku patřila mezi ozdoby výstavy*“) k vlastnímu pěstění. Vrozená píle, houževnatost a podnikavost v kombinaci se skutečným zájmem o tyto rostliny přinesla Kozelskému stejně dobré jméno, jaké měl ve svém původním oboru, který nikdy zcela neopustil. V době největší slávy byla jeho kolínská pěstírna jednou z největších sbírek u nás.

Ve skleníku Z.Fleischera
v Brně 4. 6. 1954

L. Kozelský s manželkou a hostem u skleníku v Kolíně

Po vynucené přestávce ve dvacátých letech dvacátého století, která však jeho vazby nezpřetrhala, se v roce 1930 do pražského Spolku vrací v plné síle a elánu. Jeho expozice na pražských výstavách ve třicátých letech byly vždy velkou atrakcí, jako jeden příklad za všechny lze jmenovat jeho slavnou mozaiku na výstavě k 10. výročí existence Spolku v roce 1932. To nebylo vše – byl také neúnavným propagátorem kaktusů a sukulentů, patřil k neaktivnějším členům a funkcionářům Spolku. Ve své pěstírně nelitoval námahy ani peněz na to, aby jeho sortiment byl co nejpestřejší včetně posledních novinek i vzácných rarit. Ukázky z jeho sbírky jsou zdokumentovány na fotografiích ve Smržově knize O kaktusech a jiných sukulentech. Jeho speciální zálibou byly africké sukulenty – živé kameny, v jejichž výsevech a pěstování byl ve své době nepřekonatelný.

Sbírka se udržela na výši až do konce 30. let; stejně jako u většiny zejména velkých sbírek, došlo za války k její redukci, základy se však jejímu majiteli podařilo udržet. Přestože po válce začal působit i pokročilý věk, jeho zájem o kaktusy a kaktusářské hnutí neutuchal. Patřil stále k neaktivnějším členům a funkcionářům Spolku, na žádné akci nemohl chybět. Svou úctu a uznání mu Spolek vyjádřil v roce 1952 při příležitosti 30. výročí založení udělením čestného členství.

Svých kaktusů a sukulentů se nikdy nezřekl, pěstoval je téměř do svých posledních dnů.

Omluva:

V seriálu Z historie spolku, díl XXXV. s názvem Fričovi sponzoři, otištěném v našem Věstníku č. 219 z 15. 8. 2015 byly použity některé informace a fotografie z článku „Se sovou ve znaku“ o historii rodu Staffenů, uveřejněném ve Věstníku Muzea cenných papírů č. 10/2013 bez souhlasu autora článku Rudolfa Píši a bez citace zdroje.

Za toto neúmyslné opomenutí se omlouvám. Vladislav Šedivý

–VŠ–

6. Různé

6.1 30 nejoblíbenějších sukulentů - anketa

Letos je to 30 let od založení Sekce pěstitelů sukulentů. Při této příležitosti vyhlásíme 1. až 30. nejoblíbenější nekaktusový sukulentní rod v našich zemích. A jak pořadí vznikne? Vaším hlasováním!

- Pro koho hlasovat? Na stránkách SPS loni v sérii článků Jirka Maule připomenul, co vše je sukulent. Takže nezapomeňte na královnu (*welwitschia*), na cykasy (*encephalartos*, *cycas*, *zamia*...), dřeviny (*adansonia*, *boswellia*, *brachychyton*, *bursera*, *commiphora*, *figus*...), bromelie (*abromeitiella*, *tillandsia*...), cibule (*ledebouria*, *ornithogalum*...) a hlavně na sukulentní trávu *dregeochloa*.
- Synonyma – pokud si nejste jistí, který název je právě dnes platný, nelamte si hlavu. Z dvojice *monsonia* – *sarcocaulon*, *trichocaulon* – *larryleachia*, *schizobasis* – *drimia*, *dioscorea* – *testudinaria* atd. uznáme oba a sečteme je.
- Pohlčené rody – máte rádi *monadenia*, *avonie*, *ophthalmophylla* apod. a mrzí vás, že už vlastně neexistují? V naší anketě stále žijí!
- České názvy jako muškát, pryšec, kolopejka, baobab, dračinec a další přičteme k latinským. Tlustici k *crassule* ano, ale kosmatec, cykas, či smrdutku ne, to už si musíte v čeledích vybrat sami. Cecoň nepište – *mammillaria* se neúčastní.
- Slovenské názvy ano – najmeme si odborníky.
- Výjimka – vždy je nějaká. Třeba fotbalisté Izraele a Kypru kopou evropskou kvalifikaci. Takže pokud chcete volit *ariocarpus*, můžete. Účastní se.

Takže stačí poslat mail s vašimi deseti (nebo méně) nejoblíbenějšími rody. Pokud napíšete víc, započítá se prvních 10. Připojte vaše celé jméno a obec.

Uzávěrka – pokud ji napíšu, řeknete si, že je dost času a odložíte to. Takže nic neodkládejte, projděte si sbírku, prolustujte knížky a pište na: otakar.melichar@gmail.com

Ota M.

6.2 Kaktusářka paní Violeta Pazourová *5.1.1926 - + 18.12.2015

Bylo mi v životě dopřáno, abych se Violkou setkala již v době mých 20 let věku, kdy jsme obě pracovaly v provozním zahradnictví, Vysoké školy zemědělské v Praze. Ve skleníku bylo na policice asi třicet různých druhů kaktusů i sukulentů a tehdy to vše začalo.

Poznala jsem v ní ženu s velkou láskou a znalostmi ke všem druhům z říše rostlinné, ale také se širokým kulturním rozhledem a optimistickým přístupem k životu. Pokud měla nějaký závažný problém, mluvily jsme o něm, vždy mi říkala: „...a co nadělám, nic.“ Tím vždy chtěla říci, musím se s tím poprat, zvládnout to a jít dál. Její sbírka kaktusů začínala v menším skleničku u jihozápadní strany baráčku, který obývala. Na zimu je musela nosit po strmých schodech do sklepa a na jaře klasicky opět ven. Jak se sbírka rozrůstala, vznikly další menší skleničky s elektrickým vytápěním. Na zahradě ve svahu si sama vybudovala místo, kde pěstovala velmi úspěšně mrazuvzdorné druhy kaktusů, každý rok pravidelně kvetoucích a její miska byla na jarních výstavách ozdobou postupně rozkvétajících druhů, které přečkaly zimu venku pouze pod stříškou.

Kaktusářka srdcem a duší odešla v nedožitých 90 letech. Přejeme Ti v kaktusovém nebi klid a budeme na Tebe vzpomínat.

Jana R.

6.3 Příspěvky do Věstníku posílejte na adresu:

jednatel SPKS: Ing. Lubomír Berka, Libice 10, Rybníky, 263 01, e-mail: berka.frailea@seznam.cz

předseda SPKS: Ing. Ivan Běťák, Pod Lesem 27, 143 00 Praha 412, e-mail: betak@volny.cz

<http://www.spks.cz/>; <https://www.facebook.com/SPKSPraha>